

31 Μαΐου, 1991

(ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στής)

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υποθέσεις Αρ. 520/88, 542/88, 613/88 και 624/88).

- 5 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί/Προαγωγές — Προσόντα — Πλεονέκτημα — Παράβλεψη του πλεονεκτήματος και επιλογή για διορισμό/προαγωγή υποψηφίου που δεν κατέχει το προσόν πλεονέκτημα — Απαιτείται ειδική αιτιολογία — Παράλειψη ειδικής αιτιολογίας λόγος ικανός για ανύρωση της απόφασης — Αιτιολογία που συνάγεται ή συμπληρώνεται από τα πρακτικά της απόφασης δεν είναι αρκετή — Η αιτιολογία πρέπει να εμφανίζεται στο αιτιολογικό μέρος της απόφασης.
- 10 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί/Προαγωγές — Συνεντεύξεις — Οι εντυπώσεις από τις συνεντεύξεις δεν μπορούν να αποτελούν αυτοτελές κριτήριο επιλογής αλλά συνιστούν μία από τις μεθόδους εκτίμησης της αξίας των υποψηφίων — Μεγαλύτερη σημασία όμως μπορεί να προσδοθεί στις συνεντεύξεις σε περιπτώσεις πρώτου διορισμού ή πρώτου διορισμού και προαγωγής ή όπου τα στοιχεία των υποψηφίων είναι ίδια ή που η προσωπικότητα είναι καθοριστικό στοιχείο.
- 20 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί/Προαγωγές — Συστάσεις Τμηματικής — Υποψήφιος δεν συστήθηκε παρόλο που πληρούσε τα προσόντα — Η μη σύσταση οφειλόταν στα αποτελέσματα των συνεντεύξεων — Κανενός υποψηφίου δεν καταγράφηκε η απόδοση στις συνεντεύξεις — Η Ε.Δ.Υ. ισοθέτησε τις συστάσεις χωρίς διεξαγωγή δικής της έρευνας — Μη διεξαγωγή δέουσας έρευνας από την Ε.Δ.Υ. — Παράλειψη της Τμηματικής, όπως οφείλε, να καταγράφει τις κρίσεις και/ή τη βαθμολογία των μελών της — Ανεπαρκής η αιτιολογία.
- 25 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί/Προαγωγές — Δυσμενής διάκριση

— Απλή αναφορά στο όνομα υποψηφίου της λέξης "Μαρωνίτης" δεν αποτελεί από μόνη της δυσμενή διάκριση λόγω θρησκείας — Τέτοιας φύσης αναφορές σε έγγραφα που τίθενται ενώπιον διορίζοντος οργάνου προτιμότερο να αποφεύγονται.

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί/Προαγωγές — Αρχαιότητα — Η σημασία της αρχαιότητας σε θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής είναι περιορισμένη. 5

Με τις προσφυγές τους αυτές, οι οποίες συνεδικάστησαν, οι αιτητές στράφηκαν κατά της νομιμότητας της προαγωγής των ενδιαφερομένων μερών Γιώλας Δημητρίου και Κώστα Μακρίδη στη θέση Ανώτερου Λειτουργού Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού. 10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέρους Γιώλας Δημητρίου σε όλες τις προσφυγές και του ενδιαφερόμενου μέρους Κώστα Μακρίδη στην προσφυγή αρ. 542/88, αποφάσισε ότι: 15

Προσφυγή Αρ. 520/88.

(1) Στις περιπτώσεις που το διορίζον όργανο επιλέγει για διορισμό ή προαγωγή υποψήφιο που δεν κατέχει πρόσθετο προσόν που προνοείται στο Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης κατά προτίμηση άλλου υποψηφίου που κατέχει το πρόσθετο αυτό προσόν, οφείλει να δώσει ειδική αιτιολογία για την απόφασή του αυτή. Παράλειψη συμμόρφωσης με την αρχή αυτή αποτελεί από μόνη της ικανό λόγο ακύρωσης του προσβαλλόμενου διορισμού ή προαγωγής. Η ειδική αιτιολογία δε, δεν μπορεί να συναχθεί ή να συμπληρωθεί από τα πρακτικά του διορίζοντος οργάνου αλλά πρέπει να εμφανίζεται στο αιτιολογικό μέρους της απόφασης. 20 25

Η παράλειψη της Ε.Δ.Υ. στην υπόθεση Αρ. 520/88 να δώσει την απαιτούμενη ειδική αιτιολογία οδηγεί από μόνη της σε ακύρωση της προαγωγής του ενδιαφερόμενου μέρους Γιώλας Δημητρίου σε βάρος του αιτητή. 30

(2) Αναφορικά με τον ισχυρισμό του αιτητή στην υπόθεση 520/88 ότι υπερέχει καταφανώς του ενδιαφερόμενου μέρους Κώστα Μακρίδη αυτός δεν ευσταθεί. Ο αιτητής υστερεί μεν σε αρχαιότητα κατά 9 σχεδόν χρόνια αλλά έχουν τα ίδια προσόντα. Τόσο δε ο Διευθυντής όσο και η Ε.Δ.Υ. έβρισκαν τον αιτητή κατά τις συνεντεύξεις ως σχεδόν πολύ καλό και το ενδιαφερόμενο μέρος Μακρίδη ως πάρα πολύ καλό. 35

Οι προσωπικές συνεντεύξεις συνιστούν μία από τις μεθόδους εκτίμησης της αξίας και των ικανοτήτων των υποψηφίων να εκπαιδευθούν με επιτυχία τα καθήκοντα και τις ευθύνες της υπό πλήρωση θέσης. Η αξιολόγηση των υποψηφίων σ' αυτές δεν αποτελεί αυτοτελές κριτήριο επιλογής, χωριστό ή ανεξάρτητο από την αξία ή τα προσόντα των υποψηφίων. Οι συνεντεύξεις όμως απο- 40

κτούν μεγαλύτερη σημασία στις περιπτώσεις πρώτου διορισμού ή πρώτου διορισμού και προαγωγής ή στις περιπτώσεις όπου τα στοιχεία των υποψηφίων είναι περίπου ίδια, ή ακόμη όπου η προσκατικότητα των υποψηφίων είναι ουσιαστικής σημασίας για την επιτυχή εκπλήρωση των καθηκόντων της θέσης.

5

Η αρχαιότητα όμως για σκοπούς πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού και προαγωγής αποτελεί στοιχείο περιορισμένης σημασίας. Ο αιτητής στην προσφυγή αυτή απέτυχε να αποδείξει "έκδηλη υπεροχή" έναντι του ενδιαφερόμενου μέρους Μακρίδη. Η επιλογή του Μακρίδη από την Ε.Δ.Υ. ήταν λογικά εφικτή και μέσα στα αποδεκτά όρια άσκησης της διακριτικής ευχέρειας ώστε να μην επιδέχεται επέμβαση του δικαστηρίου κατά την άσκηση της αναθεωρητικής του δικαιοδοσίας δυνάμει του άρθρου 146 του Συντάγματος.

10

15

Προσφυγή Αρ. 542/88.

(3) Εφόσον ο αιτητής στην προσφυγή αυτή συμπεριλήφθηκε στον κατάλογο των προσοντούχων αλλά όχι στον κατάλογο των συστηθέντων για διορισμό που κατέρτησε η Τμηματική Επιτροπή συνάγεται ότι ουσιαστικό λόγο αποτέλεσε η σύγκριση της απόδοσής του στην συνέντευξη με την απόδοση των υποψηφίων που συστήθηκαν. Στα πρακτικά όμως της Τμηματικής δεν καταγράφηκε κανενός υποψηφίου η απόδοση στις εν λόγω συνεντεύξεις. Η Ε.Δ.Υ. δε, που υιοθέτησε τις συστάσεις, δεν μπορούσε να γνωρίζει στην απόδοση αυτή ούτε να λάβει υπόψη της έκθεση της Τμηματικής. Υπό τις περιστάσεις δεν είναι δυνατόν για το Δικαστήριο να ασκήσει τον οφειλόμενο έλεγχο τόσο της απόφασης της Τμηματικής όσο και της απόφασης της Ε.Δ.Υ. Έπεται ότι η Ε.Δ.Υ. διεξήγαγε ελλιπή έρευνα αναφορικά με την υποψηφιότητα του αιτητή.

20

25

30

35

Η Τμηματική Επιτροπή δεν είναι υπόχρεη να καταγράφει τις ερωτήσεις και απαντήσεις των συνεντεύξεων αλλά έχει καθήκον να καταγράφει τις κρίσεις και/ή τη βαθμολογία των μελών της πάνω στην απόδοση του κάθε υποψηφίου κατά τη συνέντευξη. Η ουσιαστική παράλειψη στην παρούσα υπόθεση της Τμηματικής Επιτροπής καθιστά τον δικαστικό έλεγχο αδύνατο και την αιτιολογία ανεπαρκή.

40

(4) Η απλή αναφορά στο όνομα του αιτητή ότι ανήκε στην Μαζωνίτικη κοινότητα, δεν αποτελεί από μόνη της δυσμενή διάκριση εναντίον του λόγω θρησκείας. Ο ισχυρισμός αυτός είναι παντελώς ανυπόστατος. Επειδή όμως τέτοιας φύσης αναφορές σε έγγραφα που τίθενται ενώπιον διορίζοντος οργάνου είναι δυνατόν να δώσουν λαβή σε επιχειρήματα για ανισότητα ή δυσμενή διάκριση, είναι προτιμότερο να μην γίνονται τέτοιες αναφορές εκτός όπου απαιτείται για σκοπούς του Σχεδίου Υπηρεσίας της υπό πλήρωση κενής θέσης.

Προσφυγή Αρ. 613/88.

(5) Ούτε το πρώτο ούτε το δεύτερο σκέλος του πρώτου ισχυρισμού του αιτητή στην προσφυγή αυτή ευσταθούν. Ο Μακρίδης έχει πιο μακρόχρονη διοικητική πείρα σε σύγκριση με τον αιτητή. ενόψει του γεγονότος αυτού καθώς και του γεγονότος ότι και οι δύο αυτοί υποψήφιοι κατείχαν το πλεονέκτημα του Σχεδίου Υπηρεσίας, κάθε ισχυρισμός του αιτητή για υπεροχή του σε προσόντα είναι ανυπόστατος. Το ίδιο ανυπόστατος είναι ο ισχυρισμός για υπεροχή του σε αξία γιατί και οι δύο είχαν αξιολογηθεί τα τελευταία χρόνια ως εξάιρετοι.

5
10

(6) Στο βαθμό που η προσφυγή του αιτητή στρέφεται κατά της Γιώλας Δημητρίου που δεν κατείχε το πλεονέκτημα αλλά προτιμήθηκε από την Ε.Δ.Υ. χωρίς ειδική αιτιολογία, θα πρέπει να επιτύχει.

Προσφυγή Αρ. 624/88.

(7) Για τον ίδιο αμέσως πιο πάνω λόγο επιτυγχάνει και η προσφυγή αυτή όσον αφορά το ενδιαφερόμενο μέρος Γιώλα Δημητρίου γιατί και ο αιτητής της προσφυγής αυτής κατείχε το πλεονέκτημα και παραγνωρίστηκε χωρίς ειδική αιτιολογία.

15

(8) Ο αιτητής όμως απέτυχε να αποδείξει έκδηλη υπεροχή έναντι του Μακρίδη. Είναι μιν αρχαιότερος του Μακρίδη κατά δύο περίπου χρόνια αλλά έχουν ίδιες εμπιστευτικές εκθέσεις και κατέχουν και οι δύο το πλεονέκτημα. Ο Μακρίδης όμως αξιολογήθηκε στις συνεντεύξεις ως "πάρα πολύ καλός" σε αντίθεση με τον αιτητή που αξιολογήθηκε ως "σχεδόν πολύ καλός".

20
25

Επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Παπαπέτρον ν. Δημοκρατίας, 21 Α.Α.Σ.Δ. 61·

Φραγκουλίδης και άλλος ν. Δημοκρατίας (1985) 3 Α.Α.Δ. 1680·

Lewis ν. Δημοκρατίας (Α.Ε. 522, ημερομηνίας 30.5.89)·

Ιωσήφ και άλλοι ν. Δημοκρατίας (1991) 3 Α.Α.Δ. 317·

Δημοκρατία ν. Ρούσου (1987) 3 Α.Α.Δ. 1217·

Μακαρούνα ν. Δημοκρατίας (1991) 4 Α.Α.Δ. 388·

Δημοκρατία ν. Πανταζή (1991) 3 Α.Α.Δ. 47·

Βούρκος και άλλος ν. Δημοκρατίας (1983) 3 Α.Α.Δ. 1442·

Χατζησάββα ν. Δημοκρατίας (1982) 3 Α.Α.Δ. 76·

30
35

4 Α.Α.Δ. Παναγιώτου κ.α. ν. Δημοκρατίας

Χατζηγιάννου ν. Δημοκρατίας (1983) 3 Α.Α.Δ. 1041.

Χρόστου ν. Δημοκρατίας (1980) 3 Α.Α.Δ. 437.

Παττίχης και άλλος ν. Δημοκρατίας (1968) 3 Α.Α.Δ. 374.

Δημοκρατία ν. Ζαχαριάδη (1986) 3 Α.Α.Δ. 852.

5 Προσφυγές.

Προσφυγές εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με την οποία προήγαγε τα ενδιαφερόμενα μέρη στη θέση Ανώτερου Λειτουργού Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού αντί των αιτητών.

10 Α.Σ. Αγγελίδης, για τους αιτητές στις προσφυγές 520/88 και 542/88.

Γ. Ερωτοκρίτου, για τους αιτητές στις προσφυγές 613/88 και 624/88.

15 Λ. Κουρσουμπά (Κα.), Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

Χρ. Τριανταφυλλίδης, για το ενδιαφερόμενο μέρος Γ. Δημητρίου.

Ενδιαφερόμενο μέρος Κ. Μακρίδης παρουσιάσθη αυτοπροσώπως.

Cur. adv. vult.

20 Ο Δικαστής κ. Πογιατζής ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.

25 ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ: Με τις προσφυγές αυτές οι Αιτητές προσβάλλουν την απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) ημερομηνίας 28 Απριλίου 1988 με την οποία προήγαγε τα Ενδιαφερόμενα Μέρη Γιόλα Δημητρίου και Κώστα Μακρίδη στη θέση Ανώτερου Λειτουργού Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, από 15 Μαΐου 1988.

30 Το Ενδιαφερόμενο Μέρος Γιόλα Δημητρίου έλαβε ενεργό μέρος στη διαδικασία μέσω του δικηγόρου της. Το Ενδιαφερόμενο Μέρος Κώστας Μακρίδης παρουσιάστηκε

αυτοπροσώπως και υιοθέτησε την Ένσταση και τις γραπτές αγορεύσεις της δικηγόρου της ΕΔΥ.

Οι προσφυγές συνεκδικάστηκαν γιατί στρέφονται εναντίον της ίδιας διοικητικής πράξης και σ' αυτές εγείρονται τα ίδια ουσιαστικά γεγονότα και νομικά σημεία.

5

Η θέση Ανώτερου Λειτουργού Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού είναι θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής και η μισθοδοτική της κλίμακα είναι Α13. Τα απαιτούμενα προσόντα, σύμφωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης, είναι τα ακόλουθα:

10

"3. Απαιτούμενα προσόντα:

(1)(α) Πανεπιστημιακό δίπλωμα η τίτλος ή ισότιμο προσόν σε κατάλληλο θέμα, π.χ. τη Διοίκηση Προσωπικού, τη Δημόσια Διοίκηση, τη Διοίκηση Επιχειρήσεων, τα Νομικά (περιλαμβανομένου του Barrister-at-Law), τις Οικονομικές, Κοινωνικές ή Πολιτικές Επιστήμες, κλπ., ή μέλος αναγνωρισμένου σώματος επαγγελματιών λογιστών.

15

και

(β) οκταετής τουλάχιστο διοικητική πείρα περιλαμβανομένης επαρκούς και ευδόκιμης υπηρεσίας πάνω σε θέματα διοικήσεως προσωπικού/οργανώσεως/διαρθρώσεως, κατά προτίμηση στη Δημόσια Υπηρεσία.

20

(2) Πολύ καλή γνώση των διαδικασιών και Κανονισμών διεκπεραίωσεως της διοικητικής εργασίας σε θέματα προσωπικού της Δημόσιας Υπηρεσίας και γενικά του Κρατικού τομέα.

25

(3) Ακεραιότητα χαρακτήρα, διοικητική και οργανωτική ικανότητα, πρωτοβουλία, υπευθυνότητα, υπομονητικότητα και ευθυκρισία.

30

(4) Άριστη γνώση της Ελληνικής και πολύ καλή

γνώση της Αγγλικής γλώσσας.

Σημ: Αναφορικά με τους υποψηφίους-

(ι) των οποίων η μητρική γλώσσα δεν είναι η Ελληνική και δεν έχουν απολυτήριο Ελληνικού Σχολείου Μέσης Εκπαίδευσης και

(ιι) οι οποίοι, δυνάμει του άρθρου 2(3) του Συντάγματος επέλεξαν να ανήκουν στην Ελληνική κοινότητα,

απαιτείται μόνο καλή γνώση της Ελληνικής γλώσσας, νοουμένου ότι θα έχουν άριστη γνώση της Αγγλικής γλώσσας.

(5) Μετεκπαίδευση ή ειδική εκπαίδευση σε ένα ή περισσότερους τομείς της διοικήσεως προσωπικού/δημόσιας διοικήσεως/διευθύνσεως, θα αποτελεί πλεονέκτημα.

Σημ: 'Όσοι δεν πέτυχαν στις εξετάσεις των Γενικών Διατάξεων των Δημοσιονομικών και Λογιστικών Οδηγιών και Κανονισμών Αποθηκών πρέπει να πετύχουν σ' αυτές μέσα σε δύο χρόνια από την ημερομηνία διορισμού ή προαγωγής τους."

Για την πλήρωση των δύο επιδίκων κενών μονίμων θέσεων τέθηκε σε λειτουργία η καθιερωμένη διαδικασία μετά που ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, με επιστολή του στον Πρόεδρο της ΕΔΥ ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1985, είχε ζητήσει την πλήρωσή τους. Οι θέσεις δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 1985. Υποβλήθηκαν συνολικά 25 αιτήσεις από υποψηφίους τόσο εντός όσο και εκτός της δημόσιας υπηρεσίας. Συστάθηκε Τμηματική Επιτροπή με πρόεδρο το Διευθυντή Υπηρεσίας Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού, η οποία εξέτασε τις αιτήσεις,

έκρινε όλους τους Αιτητές όπως και τα Ενδιαφερόμενα Μέρη ως προσοντούχους υποψηφίους και τους κάλεσε σε προφορική εξέταση. Στα πρακτικά δεν καταγράφεται η

βαθμολογία που η Τμηματική Επιτροπή απέδωσε στον κα-
θένα από αυτούς κατά την προφορική εκείνη συνέντευξη
στην οποία είχαν προσέλθει όλοι οι Αιτητές καθώς και τα
δυο Ενδιαφερόμενα Μέρη. Επειδή τόσο οι Αιτητές όσο
και τα Ενδιαφερόμενα Μέρη είναι δημόσιοι υπάλληλοι, οι
προσωπικοί και εμπιστευτικοί τους φάκελοι είχαν τεθεί
ενώπιον της Τμηματικής Επιτροπής.

5

Με την Έκθεσή της (Παράρτημα 5 στην Ένσταση) που
υπέβαλε στην ΕΔΥ στις 12 Αυγούστου 1987, η Τμηματική
Επιτροπή σύστησε προς επιλογή για διορισμό στις δύο
κενές θέσεις, κατ' αλφαβητική σειρά, οκτώ υποψηφίους,
ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνονταν τα δυο Ενδια-
φερόμενα Μέρη και όλοι οι Αιτητές εκτός του Βραχίμη
Χατζηχάννα, Αιτητή στην προσφυγή αρ. 542/88. Η Έκθε-
ση αυτή μελετήθηκε από την ΕΔΥ στη συνεδρία της με
ημερομηνία 11 Σεπτεμβρίου 1987 και κρίθηκε ότι δεν ήταν
ικανοποιητική γιατί στο αιτιολογικό της μέρος δε γινόταν
"διαχωρισμός μεταξύ των κριτηρίων αξιολόγησης και των
στοιχείων προσδιορισμού του κάθε κριτηρίου". Η ΕΔΥ
ζήτησε, ως εκ τούτου, από την Τμηματική Επιτροπή να
επανεξετάσει το θέμα και να υποβάλει νέα Έκθεση, πράγ-
μα που έγινε στις 5 Νοεμβρίου 1987 υπό μορφή συμπλη-
ρωματικής Έκθεσης (Παράρτημα 7 στην Ένσταση) στην
οποία δε γίνεται οποιαδήποτε αλλαγή ως προς τους υπο-
ψηφίους που συστήνονται προς επιλογή για διορισμό.

10

15

20

25

Στις 26 Νοεμβρίου 1987 η ΕΔΥ, αφού μελέτησε τη συ-
μπληρωματική Έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής και
έλαβε υπόψη τα πορίσματά της, αποφάσισε με βάση τα
ενώπιόν της στοιχεία να καλέσει σε συνεντεύξεις τους
υποψηφίους που συστήθηκαν από την Τμηματική Επιτρο-
πή καθώς επίσης και ένατο υποψήφιο που δεν είχε συστη-
θεί. Με την απόφαση της αυτή η ΕΔΥ υιοθέτησε ουσιαστι-
κά τον αποκλεισμό από την Τμηματική Επιτροπή της
υποψηφιότητας του Αιτητή Βραχίμη Χατζηχάννα από πε-
ραιτέρω εξέταση, χωρίς η ίδια να δώσει οποιαδήποτε πε-
ραιτέρω αιτιολογία για τον αποκλεισμό αυτό.

30

35

Οι χωριστές συνεντεύξεις των υποψηφίων έγιναν στη

5 συνεδρία της ΕΔΥ με ημερομηνία 22 Ιανουαρίου 1988 στην παρουσία του Διευθυντή της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού. Στην ίδια συνεδρία η απόδοση των υποψηφίων αξιολογήθηκε τόσο από το Διευθυντή όσο και από την ΕΔΥ (μετά την αποχώρησή του) ως ακολούθως:

10 Στην ίδια συνεδρία η ΕΔΥ με βάση τα ενώπιόν της στοιχεία έκρινε ότι οι Αιτητές Κ. Παναγιώτου, Γ. Προύντζος και Α. Καράιτης όπως και το Ενδιαφερόμενο Μέρος Κ. Μακρίδης διαθέτουν το πλεονέκτημα που προβλέπεται στην παράγραφο 3(5) του Σχεδίου Υπηρεσίας.

15 Η τελική επιλογή έγινε στη συνεδρία της ΕΔΥ με ημερομηνία 28 Απριλίου 1988. Όσα διαδραματίστηκαν στη συνεδρία εκείνη εκτίθενται στο πιο κάτω πρακτικό της ΕΔΥ (Παράρτημα 11 στην Ένσταση) που παραθέτω αυτούσιο.

"Στη συνέχεια η Επιτροπή ασχολήθηκε με τη γενική αξιολόγηση και σύγκριση των υποψηφίων.

20 Η Επιτροπή εξέτασε τα ουσιαστικά στοιχεία από το Φάκελο Πλήρωσης της θέσης, από τις αιτήσεις και τα δικαιολογητικά των υποψηφίων, καθώς και από τους Προσωπικούς Φακέλους και τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις των υποψηφίων που είναι όλοι δημόσιοι υπάλληλοι, και έλαβε επίσης υπόψη τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής και την απόδοση των υποψηφίων στις συνεντεύξεις τους με την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, υπό το φως και των σχετικών κρίσεων και απόψεων του Διευθυντή της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού. Η Επιτροπή, περαιτέρω, απόδωσε τη 25 30 δέουσα σημασία στα προσόντα των υποψηφίων καθώς και στην αρχαιότητά τους.

35 Η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα τα ενώπιόν της ουσιαστικά στοιχεία, έκρινε με βάση το σύνολο των καθιερωμένων κριτηρίων ότι ο Μακρίδης και η Δημητρίου είναι οι καταλληλότεροι για τις δύο θέσεις."

Στη συνέχεια το πρακτικό αναφέρεται σε θέματα που αφορούν τον υποψήφιο Ζ. Ζαχαριάδη ο οποίος δεν είναι διάδικος και καταλήγει ως εξής:

"Συμπερασματικά η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ενώπιόν της ουσιώδη στοιχεία, έκρινε με βάση το σύνολο των καθιερωμένων κριτηρίων ότι οι παρακάτω υπερέχουν των άλλων υποψηφίων και αποφάσισε να τους προαγάγει σαν τους πιο κατάλληλους στη μόνιμη (Τακτ. Προϊπ.) θέση Ανώτερου Λειτουργού Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, από 15.5.88

1. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Γιώλα

2. ΜΑΚΡΙΑΔΗΣ Κώστας."

Θα αναφερθώ τώρα στους νομικούς ισχυρισμούς και στα ιδιαίτερα περιστατικά της κάθε προσφυγής χωριστά.

Προσφυγή αρ. 520/88

Η ευπαίδευτη δικηγόρος της ΕΔΥ πρόβαλε τον ισχυρισμό ότι ο Αιτητής Κωστάκης Παναγιώτου δεν κατέχει τα απαραίτητα προσόντα που προνοούν οι παράγραφοι 3(1) (β)* και 3(2)** του Σχεδίου Υπηρεσίας της θέσης. Τον ισχυρισμό αυτό υιοθέτησαν και υποστήριξαν και τα Ενδιαφερόμενα Μέρη. Επειδή τυχόν τεκμηρίωση του ισχυρισμού αυτού συνεπάγεται την απόρριψη της προσφυγής ως απαράδεκτης εφόσον ο Αιτητής δε θα έχει το απαιτούμενο ενεστώς έννομο συμφέρον, αποφάσισα να εξετάσω τον ισχυρισμό αυτό πριν ασχοληθώ με τους λόγους ακύρωσης της επίδικης πράξης τους οποίους προβάλλει ο Αιτητής.

*"3(1)(β) οκταετής τουλάχιστο διοικητική πείρα περιλαμβανομένης επαρκούς και ευδόκιμης υπηρεσίας πάνω σε θέματα διοικήσεως προσωπικού/οργανώσεως/διαρθρώσεως, κατά προτίμηση στη Δημόσια Υπηρεσία."

**"3(2) Πολύ καλή γνώση των διαδικασιών και Κανονισμών διεκπεραίωσης της διοικητικής εργασίας σε θέματα προσωπικού της Δημόσιας Υπηρεσίας και γενικά του Κρατικού τομέα."

5 Για υποστήριξη του επίδικου ισχυρισμού προβάλλεται-
το επιχείρημα ότι τα καθήκοντα της θέσης Λειτουργού
Παραγωγικότητας Α' που κατείχε κατά τον ουσιώδη
χρόνο και εξακολουθεί να κατέχει ο Αιτητής, δεν έχουν
5 καμιά σχέση με "θέματα διοικήσεως προσωπικού/
οργανώσεως/διαρθρώσεως", και επομένως δεν είναι δυνα-
τό να έχει ο Αιτητής την απαραίτητη οκταετή τουλάχιστο
10 διοικητική πείρα περιλαμβανομένης επαρκούς και ευδόκι-
μης υπηρεσίας πάνω στα θέματα αυτά. Ούτε είναι δυνατό
να έχει πολύ καλή γνώση των διαδικασιών και Κανονι-
σμών διεκπεραιώσεως της διοικητικής εργασίας σε θέματα
προσωπικού της Δημόσιας Υπηρεσίας εφόσον δεν έχει πε-
τύχει σε οποιαδήποτε συναφή εξέταση.

15 Σύμφωνα με τη νομολογία μας η ερμηνεία των Σχεδίων
Υπηρεσίας ανάγεται στη διακριτική ευχέρεια του διοικη-
τικού οργάνου που είναι επιφορτισμένο με την εφαρμογή
τους. Το Δικαστήριο επεμβαίνει μόνο στις περιπτώσεις
που ικανοποιείται ότι υιοθετήθηκε ερμηνεία και/ή εφαρ-
μογή που δεν είναι εύλογα επιτρεπτή. Παραπέμπω επί του
20 προκειμένου στις υποθέσεις Παπαπέτρου ν. Δημοκρατίας,
2 Α.Α.Σ.Δ. 61, Φραγκουλίδης και άλλος ν. Δημοκρατίας
(1985) 3 Α.Α.Δ. 1680, και *Rolis Lewis ν. Δημοκρατίας**.

25 Όπως φαίνεται από το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης
Λειτουργού Παραγωγικότητας (παράρτημα 13 συνημμένο
στη γραπτή αγόρευση της ΕΔΥ), ο Αιτητής είναι υπεύθυ-
νος σε κλάδο υπηρεσιών του Κέντρου Παραγωγικότητας,
οργανώνει διάφορα προγράμματα και ετοιμάζει και εφαρ-
μόζει προγράμματα περαιτέρω επαγγελματικής κατάρτι-
σης του προσωπικού του κλάδου του. Το ίδιο Σχέδιο Υπη-
30 ρεσίας απαιτεί διοικητική και οργανωτική ικανότητα.
Επισημαίνω αιόμα ότι το Σχέδιο Υπηρεσίας της επίδικης
θέσης Ανώτερου Λειτουργού Δημόσιας Διοίκησης και
Προσωπικού δεν καθιστά τις εξετάσεις των Γενικών Δια-

35 *Αναθεωρητική Έφεση αρ. 522 στην οποία η απόφαση που δόθηκε
στις 30/5/1989 δε δημοσιεύτηκε αιόμα.

τάξεων των Δημοσιονομικών και Λογιστικών Οδηγιών και Κανονισμών Αποθηριών άμεσα απαραίτητες. Σχετική Σημείωση του Σχεδίου Υπηρεσίας αυτής της θέσης αναφέρει ότι οι υποψήφιοι πρέπει να πετύχουν στις εξετάσεις αυτές μέσα σε δύο χρόνια από την ημερομηνία διορισμού ή προαγωγής τους.

5

Στην παρούσα περίπτωση τόσο η Τμηματική Επιτροπή όσο και η ΕΔΥ έκριναν ότι ο Αιτητής κατέχει τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα του Σχεδίου Υπηρεσίας της επίδικης θέσης. Δεν είμαι ικανοποιημένος ότι συντρέχει οποιοσδήποτε λόγος επέμβασης του Δικαστηρίου επί του προκειμένου. Η ερμηνεία όπως και η εφαρμογή του Σχεδίου Υπηρεσίας που τα αρμόδια αυτά όργανα νιοθέτησαν στην περίπτωση του Αιτητή είναι εύλογα επιτρεπτή και ο ισχυρισμός των δικηγόρων της ΕΔΥ και των ενδιαφερομένων Μερών περί του αντιθέτου απορρίπτεται ως αβάσιμος.

10

15

Νομικοί Ισχυρισμοί του Αιτητή

Με αφετηρία το παραδεκτό γεγονός ότι ο Αιτητής, σ' αντίθεση με το Ενδιαφερόμενο Μέρος Γιόλα Δημητρίου, κατέχει το πλεονέκτημα του Σχεδίου Υπηρεσίας, ο ισχυρισμός που προβάλλεται είναι ότι η ΕΔΥ δεν έχει δώσει οποιαδήποτε ειδική αιτιολογία για το γεγονός ότι επέλεξε τη Γιόλα Δημητρίου αντί του Αιτητή. Ούτε η ΕΔΥ ούτε τα Ενδιαφερόμενα Μέρη ισχυρίζονται ότι περιέχεται η απαιτούμενη από τη νομολογία ειδική αιτιολογία στο αιτιολογικό μέρος της προσβαλλόμενης απόφασης ή ότι βρίσκεται, έστω, στο περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου. Η μόνη απάντησή τους στον ισχυρισμό του Αιτητή είναι ότι το πλεονέκτημα του Σχεδίου Υπηρεσίας δεν είναι το μόνο ή το αποφασιστικό κριτήριο και ότι το γεγονός ότι κατέχεται από τον Αιτητή και δεν κατέχεται από τη Γιόλα Δημητρίου δεν αγνοήθηκε από την ΕΔΥ αλλά συνεκτιμήθηκε μαζί με όλα τα άλλα κριτήρια.

20

25

30

Η νομολογία μας έχει προ πολλού καθιερώσει την αρχή ότι στις περιπτώσεις που το διορίζον όργανο επιλέγει για διορισμό ή προαγωγή υποψήφιο που δεν κατέχει πρόσθετο προσόν που προνοείται στο Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης, κατά προτίμηση άλλου υποψηφίου που κατέχει το

35

5 πρόσθετο αυτό προσόν, οφείλει να δώσει ειδική αιτιολογία για την απόφασή του αυτή. Παράλειψη του διορίζοντος οργάνου να συμμορφωθεί με την αρχή αυτή αποτελεί από μόνη της ικανό λόγο ακύρωσης του προσβαλλόμενου διορισμού ή προαγωγής.

10 Πολύ πρόσφατα μάλιστα η Ολομέλεια του Δικαστηρίου έχει διενκρινίσει απόλυτα ότι η απαιτούμενη ειδική αιτιολογία δεν μπορεί να συναχθεί ή να συμπληρωθεί από τα πρακτικά του διορίζοντος οργάνου αλλά πρέπει να εμφανίζεται στο αιτιολογικό μέρος της απόφασης. Αναφέρομαι συγκεκριμένα στην υπόθεση *Χρυστάλλα Χατζηγιάννη Ιωσήφ και άλλοι ν. Δημοκρατίας** στην οποία γίνεται επισκόπηση της μέχρι σήμερα νομολογίας μας και στην οποία το Δικαστήριο είτε τα εξής στις σσ.335 και 336:

15 "Η νομολογία μας πάνω στο ζήτημα του πρόσθετου προσόντος, όταν αυτό προβλέπεται από τα σχέδια υπηρεσίας ως πλεονέκτημα, είναι απόλυτα σταθερή. Η αρχή είναι πως, όταν το διορίζον όργανο αποφασίσει να επιλέξει υποψήφιο που δεν έχει πρόσθετο προσόν, πρέπει να δώσει πειστικούς λόγους ή ειδική αιτιολογία για αυτή του την απόφαση. Οι λόγοι δε αυτοί, πρέπει να εμφανίζονται στην αιτιολογία της απόφασης της Επιτροπής. Δεν μπορεί, δηλαδή, να συναχθούν από τα πρακτικά της Επιτροπής. Η αρχή αυτή υιοθετήθηκε στις πρωτόδικες αποφάσεις *Toupreki ν. The Republic* (1973) 3 CLR 592 και *Omeros Nissiotis ν. Republic* (1977) 3 CLR 388, ενσωματώθηκε όμως για να καταστεί πλέον αδιαμφισβήτητη σε δύο πρόσφατες αποφάσεις της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου*. Αυτές είναι η Αναθεωρητική Έφεση 525 *Ανδρέας Γεωργίου κ.ά. ν. Δημοκρατίας* που εκδόθηκε στις 16/6/89 και οι υποθέσεις με αριθμό 213/84 κ.ά. *Ανδρέας Γεωργίου κ.ά. ν. Δημοκρατίας* στις οποίες η απόφαση εκδόθηκε στις 31/7/89 και δεν έχει ακόμα δημοσιευτεί. Επίσης, στην

35 * (1991) 3 Α.Α.Δ. 317.

υπόθεση *Μαρίνας Ποτούδη κ.α. ν. Δημοκρατίας* που εκδόθηκε στις 30/3/90 από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, με σαφήνεια υιοθετείται η αρχή, όπως αυτή αναφέρεται στις δύο πιο πάνω υποθέσεις της Ολομέλειας. Μάλιστα στην υπόθεση *Ποτούδη*, σελίδα 4, παράγραφος 2, αναφέρονται κατά λέξη τα εξής:

5

'Στο πρακτικό της σχετικής απόφασης, γίνεται αναφορά σε κάθε ένα από τους υποψηφίους και ειδική μνεία σε αυτούς που έχουν το επιπρόσθετο προσόν και στην περίπτωση που επιλέγησαν υποψήφιοι που δεν το είχαν, τους λόγους της απόφασής της.'

10

Η εισήγηση, επομένως, του Γενικού Εισαγγελέα ότι επαρκείς λόγοι αναφορικά με την αιτιολογία μπορούν να συναχθούν ή να συμπληρωθούν από τα πρακτικά της Επιτροπής, δεν ευσταθεί.

15

Βρίσκουμε ότι η παράθεση των στοιχείων που λήφθηκαν υπόψη δίπλα από το όνομα του κάθε ενδιαφερόμενου μέρους δεν ικανοποιεί υπό τις περιστάσεις τις απαιτήσεις ειδικής αιτιολογίας που είναι αναγκαία σε περίπτωση παραγνώρισης του πλεονεκτήματος του σχεδίου υπηρεσίας, που είχαν ορισμένοι από τους αιτητές."

20

Η παράλειψη της ΕΔΥ στην παρούσα υπόθεση να δώσει την απαιτούμενη από τη νομολογία ειδική αιτιολογία οδηγεί από μόνη της σε ακύρωση την επιλογή του Ενδιαφερομένου Μέρους *Γιόλας Δημητρίου* σε βάρος του *Αιτητή*. Ως εκ του λόγου αυτού δεν κρίνω σκόπιμο να εξετάσω τους άλλους λόγους ακύρωσης της προαγωγής της *Γιόλας Δημητρίου*, που αναφέρονται στην Αίτηση του παρόντος *Αιτητή*.

25

30

Αναφορικά με την προαγωγή του Ενδιαφερομένου Μέρους *Κώστα Μακρίδη* ο οποίος κατέχει το πλεονέκτημα του Σχεδίου Υπηρεσίας της θέσης, ο νομικός ισχυρισμός του *Αιτητή* είναι ότι ο ίδιος υπερέχει καταφανώς έναντι

του Κώστα Μακρίδη στην αρχαιότητα και στα προσόντα και ότι η ΕΔΥ δεν προέβη στη δέουσα έρευνα για να διπλωσώσει το γεγονός αυτό. Αναφορικά με την αξία η θέση του Αιτητή είναι ότι από τις αντίστοιχες Εμπιστευτικές Εκθέσεις φαίνεται ότι η γενική βαθμολογία τόσο του ίδιου όσο και του Κώστα Μακρίδη ήταν πάντοτε η ίδια, δηλαδή είναι και οι δύο εξαίρετοι υπάλληλοι. Ενόψει της απόφασης της Ολομέλειας στην υπόθεση Δημοκρατία ν. Νίκου Ρούσου (1987) 3 Α.Α.Δ. 1217, στην οποία τονίστηκε ότι για τους σκοπούς διακρίβωσης της αξίας των υποψηφίων, σημασία έχει η γενική και όχι η επί μέρους βαθμολογία, δέχομαι τη θέση του Αιτητή αναφορικά με την αξία στον βαθμό που αποκαλύπτεται από τις εμπιστευτικές εκθέσεις, παρά το γεγονός ότι στην επί μέρους βαθμολογία ο Αιτητής υστερεί έναντι του Κώστα Μακρίδη. Όμως, στο βαθμό που η αξία αντικατοπτρίζεται στη βαθμολογία των δύο αυτών υποψηφίων κατά τις συνεντεύξεις, επισημαίνω ότι τόσο ο Διευθυντής όσο και η ΕΔΥ έκριναν τον μεν Αιτητή ως σχεδόν πολύ καλό, τον δε Μακρίδη ως πάρα πολύ καλό.

Αναφορικά με την αρχαιότητα, τα ορθά στοιχεία αποκαλύπτουν ότι ο Αιτητής κατέχει τη θέση Λειτουργού Παραγωγικότητας Α' (κλίμακα Α11) από 15.4.1977 ενώ το Ενδιαφερόμενο Μέρος Μακρίδης κατέχει τη θέση Διοικητικού Λειτουργού Α' (κλίμακα Α11) από 1/3/1986. Έπεται ότι ο Αιτητής υπερεξεί σε αρχαιότητα έναντι του Μακρίδη κατά 9 σχεδόν χρόνια.

Αναφορικά με τα προσόντα, απλή σύγκριση των προσόντων του Αιτητή με εκείνα του Μακρίδη, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι δύο αυτοί υποψήφιοι έχουν περίπου τα ίδια προσόντα και κανένας δεν μπορεί να επικαλεστεί υπεροχή έναντι του άλλου.

Από το πρακτικό της τελικής επιλογής προκύπτει ότι η ΕΔΥ θεώρησε το Μακρίδη ότι υπερέχει του Αιτητή σε αξία εν όψει της διαφοράς στην αντίστοιχη βαθμολογία τους στις συνεντεύξεις και κατά τη συνεκτίμηση των

τρών κριτηρίων απέδωσε μικρή βαρύτητα στην αρχαιότητα του Αιτητή.

Οι αρχές που καθιερώθηκαν από τη νομολογία μας αναφορικά με τη σημασία των συνεντεύξεων και της αρχαιότητας σε περιπτώσεις πλήρωσης θέσεων που είναι πρώτου διορισμού και προαγωγής καθιστούν την επιλογή της ΕΔΥ λογικά εφικτή.

5

Σε πρόσφατη απόφασή μου είχα την ευκαιρία να κάμω επισκόπηση της νομολογίας μας αναφορικά με τις συνεντεύξεις.

10

Αναφέρομαι συγκεκριμένα στην απόφαση στην υπόθεση *Μακαραούνα ν. Δημοκρατίας** στην οποία ανέφερα μεταξύ άλλων τα εξής στις σσ.399 & 400:

"Η αξιολόγηση των υποψηφίων με βάση τις εντυπώσεις που σχηματίζουν τα μέλη του διορίζοντος οργάνου κατά τις προσωπικές συνεντεύξεις δεν αποτελεί αυτοτελές κριτήριο επιλογής, χωριστό ή ανεξάρτητο από την αξία ή τα προσόνα των υποψηφίων. Συνιστά μάλλον μια από τις μεθόδους εκτίμησης της αξίας και των ικανοτήτων των υποψηφίων να διεκπεραιώσουν με επιτυχία τα καθήκοντα και τις ευθύνες της υπό πλήρωση θέσης: *Στεφάνου ν. Δημοκρατίας* (1987) 3 Α.Α.Δ. 431. Η διεξαγωγή τέτοιων συνεντεύξεων αποτελεί, ως εκ τούτου, μέρος της ενδεδειγμένης έρευνας που το διορίζον όργανο διεξάγει προς εξακρίβωση των πραγματικών περιστατικών αναφορικά με τον καθένα από τους υποψηφίους, εφόσον οι συνεντεύξεις αυτές παρέχουν τη δυνατότητα εκτίμησης των γνώσεων και ιδιαίτερα της προσωπικότητας των υποψηφίων.

15

20

25

Αποκτούν δε μεγαλύτερη σημασία στις περιπτώσεις πλήρωσης κενών θέσεων πρώτου διορισμού ή πρώτου διορισμού και προαγωγής, στις οποίες όλα τα αναγ-

30

* (1991) 4 Α.Α.Δ. 388.

καία στοιχεία δε βρίσκονται σε φακέλους ενώπιον του διορίζοντος οργάνου, ή στις περιπτώσεις στις οποίες τα ενώπιον του οργάνου στοιχεία για κάθε υποψήφιο είναι περίπου τα ίδια, ή ακόμα στις περιπτώσεις που η προσωπικότητα των υποψηφίων είναι ουσιώδους σημασίας για την επιτυχή εκπλήρωση των καθηκόντων της θέσης. Όμως, τα αποτελέσματα των προσωπικών συνεντεύξεων δεν αποτελούν από μόνα τους καθοριστικό παράγοντα στην επιλογή του καταλληλότερου υποψηφίου: ΕΔΥ ν. Μαρίνα Ποτούδη και άλλων (1987) 3 Α.Α.Δ. 1591 (απόφαση Ολομέλειας).

Εξάλλου, στην υπόθεση *Δημοκρατία ν. Πανταζή** η Ολομέλεια επεσήμανε ότι "η αρχαιότητα για σκοπούς πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού και προαγωγής αποτελεί στοιχείο περιορισμένης σημασίας".

Δεν είναι ούτε αναγκαίο ούτε επιθυμητό να εκφράσω τη δική μου γνώμη ως προς το ποιός από τους δύο αυτούς υποψηφίους, ο Αιτητής ή ο Μακρίδης, είναι ο καταλληλότερος για την πλήρωση της θέσης. Αρκεί να πω ότι ο Αιτητής δεν έχει αποδείξει "έκδηλη υπεροχή" έναντι του Ενδιαφερομένου Μέρους Μακρίδη με την έννοια που η νομολογία έχει προσδώσει στη φράση αυτή. Η επιλογή του Μακρίδη από την ΕΔΥ στην προκειμένη περίπτωση ήταν λογικά εφικτή και μέσα στα αποδεκτά όρια της άσκησης της διακριτικής της ευχέρειας ώστε να μην επιδέχεται επέμβαση του Δικαστηρίου κατά την άσκηση της αναθεωρητικής του δικαιοδοσίας κάτω από το άρθρο 146 του Συντάγματος.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του Αιτητή ότι η ΕΔΥ-διεξήγαγε ελλιπή έρευνα θέλω να επισημάνω ότι τίποτε δεν έχει λεχθεί που να δικαιολογεί έστω και υπόνοια ότι η έρευνα ήταν καθ' οιονδήποτε τρόπο ελλιπής. Ο ισχυρισμός αυτός παρέμεινε μέχρι το τέλος της διαδικασίας ένας ατεκμηρίωτος ισχυρισμός και θα πρέπει, ως εκ τού-

35

* (1991) 3 Α.Α.Δ. 47

του, να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

Η προσφυγή αυτή επιτυγχάνει όσον αφορά το Ενδιαφερόμενο Μέρος Γιώλα Δημητρίου της οποίας η προαγωγή ακυρώνεται, απορρίπτεται δε όσον αφορά το Ενδιαφερόμενο Μέρος Κώστα Μακρίδη.

5

Προσφυγή αρ. 542/88

Όπως προκύπτει από το Παράρτημα 1, συνημμένο στην Ένσταση της ΕΔΥ, η Τμηματική Επιτροπή έκρινε ότι ο Αιτητής στην προσφυγή αυτή Βραχίμης Χατζηχάννας κατείχε τα απαιτούμενα προσόντα και περιλήφθηκε στον κατάλογο των υποψηφίων που κλήθηκαν σε προσωπική συνέντευξη. Τελικά περιλήφθηκε στον κατάλογο των υποψηφίων που δε συστήνονται για διορισμό. Επίσης η Τμηματική Επιτροπή έκρινε ότι ο Αιτητής δεν έχει το πλεονέκτημα της μετεκπαίδευσης ή ειδικής εκπαίδευσης στους τομείς της διοίκησης προσωπικού/δημόσιας διοίκησης/διεύθυνσης. Υιοθετώντας, προφανώς, τις πιο πάνω κρίσεις της Τμηματικής Επιτροπής αναφορικά με τον Αιτητή, η ΕΔΥ δεν τον κάλεσε σε συνέντευξη, τερματίζοντας έτσι την περαιτέρω εξέταση της υποψηφιότητάς του.

10

15

20

Στην παράγραφο 4 της Έκθεσης της προς την ΕΔΥ η Τμηματική Επιτροπή αναφέρεται στη μορφή των συνεντεύξεων που διεξήγαγε με τους υποψηφίους που είχε κάλεσει για το σκοπό αυτό, περιλαμβανομένου του Αιτητή. Το κείμενο της παραγράφου αυτής έχει ως εξής:

25

"Στις συνεντεύξεις που έγιναν, λήφθηκαν υπόψη η προσωπικότητα και γενικά η εμφάνιση των υποψηφίων (αυτοπεποίθηση, ψυχραιμία, ωριμότητα, προσήθεια και επικοινωνία) ως και οι απαντήσεις σε σχετικές ερωτήσεις προκειμένου να αξιολογηθεί η κριτική ικανότητά τους, η διαύγεια, ετοιμότητα και εμπριθείά τους. Λήφθηκαν ειδικά υπόψη οι απαντήσεις σε σχετικές ερωτήσεις αναφορικά με τα καθήκοντα της θέσεως όπως προβλέπονται στο Σχέδιο Υπηρεσίας για να διαπιστωθεί κατά πόσο οι υποψήφιοι έχουν πολύ καλή γνώση των

30

35

5 διαδικασιών και κανονισμών διεκτεραιώσεως της διοικητικής εργασίας σε θέματα προσωπικού της Δημόσιας Υπηρεσίας και γενικά του κρατικού τομέα όπως προβλέπεται στην παράγραφο 2 των απαιτούμενων προσόντων του Σχεδίου Υπηρεσίας. Η Τμηματική Επιτροπή επίσης ενδιέτρεψε ιδιαίτερα και ικανοποιήθηκε ότι από τα προσόντα και τις απαντήσεις των υποψηφίων κατά τη συνέντευξη όλοι οι υποψήφιοι κατέχουν άριστη γνώση της Ελληνικής γλώσσας. Η Τμηματική Επιτροπή 10 διεπίστωσε επίσης ότι οι εν λόγω υποψήφιοι έχουν τεκμήριο που βεβαιού πολύ καλή γνώση της Αγγλικής γλώσσας λόγω σπουδών σε Πανεπιστήμια ή/και άλλα ιδρύματα στα οποία η γλώσσα παραδόσεως είναι η Αγγλική."

15 Στην παράγραφο 6 της Έκθεσης της Τμηματικής Επιτροπής, στην οποία περιέχεται η αιτιολογία της σύστασής της προς την ΕΔΥ, αναφέρονται τα εξής:

"6. Η Τμηματική Επιτροπή επιλήφθηκε τέλος της κρίσεως των υποψηφίων με βάση -

20 α) την αξία τους όπως αυτή προκύπτει (ι) από τις ετήσιες εμπιστευτικές εκθέσεις (για τους υποψηφίους που υπηρετούν σε θέσεις της Δημόσιας Υπηρεσίας) στο σύνολό της με ιδιαίτερη όμως έμφαση στα τελευταία χρόνια, και (ιι) την απόδοσή τους στη συνέντευξη

25 β) τα προσόντα τους· και

γ) την αρχαιότητά τους (για τους δημόσιους υπαλλήλους),

30 και αποφάσισε ομόφωνα να συστήσει για επιλογή από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας τους υποψηφίους τα ονόματα των οποίων εκτίθενται κατ' αλφαβητική σειρά στο Παράρτημα V στο οποίο εκτίθενται επίσης συνοπτικά σχόλια της Επιτροπής για κάθε υποψήφιο."

Από το πιο πάνω αιτιολογικό μέρος της Έκθεσης της

- προκύπτει ότι η Τμηματική Επιτροπή, κατά την επιλογή των υποψηφίων που σύστησε για διορισμό από την ΕΔΥ στις επίδικες κενές θέσεις, έλαβε υπόψη της και συνεκτίμησε την απόδοση των υποψηφίων κατά τη συνέντευξη. Όπως δε αναφέρεται στο πρακτικό της συνεδρίας της ΕΔΥ με ημερομηνία 26/11/1987 (Παράρτημα 8 συνημμένο στην Ένσταση), η ΕΔΥ αποφάσισε να καλέσει σε συνεντεύξεις τους υποψηφίους που συστήθηκαν από την Τμηματική Επιτροπή "αφού έλαβε υπόψη τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής και υπό το φως των εν γένει ενώπιόν της στοιχείων". Αναφορά θα πρέπει επίσης να γίνει στο πρακτικό της συνεδρίας της ΕΔΥ με ημερομηνία 28/4/1988 στο οποίο αναφέρεται ρητά ότι, κατά τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης, η ΕΔΥ έλαβε υπόψη τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής. Από τη μελέτη του φακέλου προκύπτει καθαρά ότι αναφορικά με τον αποκλεισμό της περαιτέρω εξέτασης της υποψηφιότητάς του Αιτητή, η ΕΔΥ υιοθέτησε τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής και το αιτιολογικό μέρος της σύστασής της, και ότι η ίδια δεν έδωσε επί του προκειμένου οποιαδήποτε περαιτέρω αιτιολογία. Προκύπτει επίσης ότι δεν έχει πουθενά καταγραφεί η βαθμολογία που απέδωσε η Τμηματική Επιτροπή ή τα μέλη της ξεχωριστά είτε στον Αιτητή είτε σε οποιοδήποτε άλλο υποψήφιο για την συνέντευξη.
- Ένας από τους νομικούς ισχυρισμούς του Αιτητή, που στηρίζεται στα πιο πάνω γεγονότα και διαπιστώσεις, είναι ότι η αιτιολογία του αποκλεισμού της εξέτασης της υποψηφιότητας του Αιτητή τόσο από την Τμηματική Επιτροπή όσο και από την ΕΔΥ είναι παντελώς ανεπαρκής.
- Εφόσον ο Αιτητής συμπεριλήφθηκε στον Κατάλογο των προσοντούχων υποψηφίων που η Τμηματική Επιτροπή κάλεσε για συνέντευξη αλλά δε συμπεριλήφθηκε στον κατάλογο των υποψηφίων που συστήθηκαν για διορισμό από την ΕΔΥ, εύλογα συμπεραίνεται ότι ουσιαστικό ρόλο στον αποκλεισμό του Αιτητή διαδραμάτισε η σύγκριση της απόδοσής του στη συνέντευξη με την απόδοση των υποψηφίων που συστήθηκαν. Εφόσον δε κανενός υποψηφίου η απόδοση στις συνεντεύξεις ενώπιον της Τμηματικής Επι-

τροπής δεν έχει καταγραφεί στα πρακτικά, η ΕΔΥ δεν μπορούσε να γνωρίζει την απόδοση αυτή ούτε να τη λάβει υπόψη, όπως το πρακτικό της λέγει ότι την έλαβε υπόψη κατά τις διαβουλεύσεις της πάνω στην Έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής. Ούτε είναι δυνατόν, υπό τας περιστάσεις, για το Δικαστήριο να ασκήσει τον οφειλόμενο έλεγχο είτε της σύστασης της Τμηματικής Επιτροπής είτε της απόφασης της ΕΔΥ να υιοθετήσει τη σύσταση εκείνη και να μην καλέσει τον Αιτητή σε συνέντευξη ενώπιόν της για τους σκοπούς της περαιτέρω εξέτασης και αξιολόγησής της υποψηφιότητάς του. Έπεται ότι η ΕΔΥ διεξήγαγε ελλιπή έρευνα αναφορικά με την υποψηφιότητα του Αιτητή.

Στην υπόθεση *Νίκος Βούρκος και άλλος ν. Δημοκρατίας* (1983) 3 Α.Α.Δ. 1442, ο Δικαστής Σαββίδης είπε ότι, παρά το γεγονός ότι η Τμηματική Επιτροπή δεν είναι υπόχρη να καταγράψει τις ερωτήσεις που τίθενται στους υποψηφίους κατά τις συνεντεύξεις και τις απαντήσεις που δίδει ο κάθε υποψήφιος, είναι, εντούτοις, καθήκον της να καταγράψει τις κρίσεις και/ή τη βαθμολογία των μελών της πάνω στην απόδοση του κάθε υποψηφίου κατά τη συνέντευξη.

Ο Αιτητής δικαιούται να επιτύχει στην προσφυγή του αυτή. Η ουσιώδης παράλειψη της καταγραφής στα πρακτικά της απόδοσης των υποψηφίων κατά τις συνεντεύξεις της ενώπιον της Τμηματικής Επιτροπής καθιστά το δικαστικό έλεγχο αδύνατο και την αιτιολογία για την προσβαλλόμενη πράξη, ως εκ του λόγου αυτού, ανεπαρκή.

Παρά το γεγονός ότι, εν όψει της επιτυχίας της προσφυγής πάνω στο νομικό σημείο που αφορά την αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης, δεν είναι αναγκαίο να επιληφθώ οποιουδήποτε άλλου νομικού σημείου που ο Αιτητής επικαλείται με την προσφυγή του αυτή, εντούτοις, αποφάσισα να ασχοληθώ πολύ συνοπτικά με τον ενδιαφέροντα ισχυρισμό του ότι η αναγραφή, κάτω από το όνομά του, της λέξης *Μαρωνίτης* στον Πίνακα που αναγράφονται τα προσόντα και η υπηρεσία του Αιτητή και των Εν-

διαφερομένων Μερών, συνιστά δυσμενή διάκριση εναντίον του λόγω θρησκείας κατά παράβαση του άρθρου 28 του Συντάγματος.

Δε νομίζω ότι η απλή αναφορά στα στοιχεία του Αιτητή του γεγονότος ότι ανήκει στη Μαρονιτική κοινότητα, αποτελεί από μόνη της δυσμενή διάκριση εναντίον του λόγω θρησκείας, ούτε ότι το γεγονός αυτό μπορεί εύλογα να συνδεθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο με την προσβαλλόμενη πράξη. Ο ισχυρισμός αυτός είναι παντελώς ανυπόστατος και δε στοιχειοθετεί λόγο ακύρωσης της επίδικης απόφασης. Επειδή όμως η αναφορά στη θρησκεία ή την κοινότητα κάποιου υποψηφίου που δεν είναι Ελληνικής καταγωγής, πάνω σε έγγραφο που τίθεται ενώπιον του διορίζοντος οργάνου είναι δυνατό να δώσει λαβή σε επιχειρήματα για ανισότητα ή δυσμενή διάκριση όπως αυτά του παρόντα Αιτητή, είναι προτιμότερο να μη γίνεται οποιαδήποτε αναφορά στο θέμα αυτό εκτός εάν είναι αναγκαία για τους σκοπούς του Σχεδίου Υπηρεσίας της υπό πλήρωση κενής θέσης.

Προσφυγή αρ. 613/88

Ο Αιτητής Γεώργιος Προύντζος ισχυρίζεται ότι το Ενδιαφερόμενο Μέρος Κώστα Μακρίδης δεν πληροί το απαιτούμενο από την παράγραφο 3(1)(β) του Σχεδίου Υπηρεσίας προσόν της οκταετούς τουλάχιστο διοικητικής πείρας και εν πάση περιπτώσει υστερεί στην απαιτούμενη πείρα έναντι του Αιτητή. Ο διπλός αυτός ισχυρισμός εγείρει δυο διαφορετικά θέματα. Το πρώτο σκέλος του ισχυρισμού, αν στοιχειοθετηθεί, επηρεάζει κατά τρόπο αποφασιστικό και μοιραίο την υποψηφιότητα του Κώστα Μακρίδη ο οποίος θα έπρεπε να είχε αποκλειστεί από την αρχή. Το δεύτερο και διαζευκτικό σκέλος του ισχυρισμού στρέφεται εναντίον του τρόπου αξιολόγησης από την ΕΔΥ της υποψηφιότητας του ίδιου σε σύγκριση με εκείνη του Κώστα Μακρίδη με βάση τα τρία καθιερωμένα κριτήρια και δη εκείνο των προσόντων. Όπως καταλαμβάνω, ο ισχυρισμός αυτός προβλήθηκε για υποστήριξη γενικότερου ισχυρισμού του Αιτητή ότι ο ίδιος έχει έκδηλη υπεροχή έναντι

του Κώστα Μακρίδη. Ούτε το πρώτο ούτε το δεύτερο σκέλος του ισχυρισμού του ευσταθούν. Ο Αιτητής διορίστηκε στη θέση Διοικητικού Λειτουργού στις 15/11/1976 ενώ ο Κώστας Μακρίδης στις 15/4/1969. Έπεται ότι ο δεύτερος έχει πιά μακρόχρονη διοικητική πείρα σε σύγκριση με τον πρώτο. Ενόψει του γεγονότος αυτού, σε συσχετισμό με το γεγονός ότι και οι δύο αυτοί υποψήφιοι έχουν το πλεονέκτημα του Σχεδίου Υπηρεσίας, κάθε ισχυρισμός του Αιτητή ότι υπερτερεί του Κώστα Μακρίδη σε προσόντα είναι ανυπόστατος. Εξ ίσου ανυπόστατος είναι και ο ισχυρισμός του ότι υπερτερεί σε αξία εφόσον, όπως προκύπτει από τις εμπιστευτικές τους εκθέσεις, και οι δύο αξιολογήθηκαν τα τελευταία χρόνια ως εξαιρετοι. Ενόψει των πιο πάνω δεδομένων και της υπεροχής του Κώστα Μακρίδη σε αρχαιότητα έναντι του Αιτητή, ο ισχυρισμός του τελευταίου για έκδηλη υπεροχή παραμένει απόλυτα ατεκμηρίωτος και φανταστικός. Ατεκμηρίωτος παραμένει και ο ισχυρισμός του Αιτητή για διεξαγωγή ελλειπούς έρευνας από την ΕΔΥ.

Η προσφυγή του Αιτητή στο βαθμό που στρέφεται εναντίον του Κώστα Μακρίδη πρέπει να απορριφθεί. Θα πρέπει όμως να επιτύχει στο βαθμό που στρέφεται εναντίον της Γιώλας Δημητρίου η οποία δεν κατέχει το πλεονέκτημα του Σχεδίου Υπηρεσίας και, εντούτοις, προτιμήθηκε από την ΕΔΥ έναντι του Αιτητή χωρίς η τελευταία να δώσει την απαιτούμενη από τη νομολογία ειδική αιτιολογία. Επαναλαμβάνω επί του προκειμένου την ανάλυση του θέματος και την αναφορά στη νομολογία που έχω κάμει πάνω στο θέμα αυτό κατά την εξέταση της συνεκδικαζόμενης προσφυγής αρ. 520/88. Η προσφυγή επιτυγχάνει όσον αφορά το Ενδιαφερόμενο Μέρος Γιώλα Δημητρίου.

Προσφυγή αρ. 624/88

Σ' αντίθεση με τη Γιώλα Δημητρίου ο Αιτητής Ανδρέας Καράτοης κατέχει το πλεονέκτημα του Σχεδίου Υπηρεσίας. Εντούτοις, η ΕΔΥ επέλεξε τη Γιώλα Δημητρίου χωρίς να δώσει την απαιτούμενη ειδική αιτιολογία. Για

τον αποκλειστικό αυτό λόγο ο οποίος έχει αναλυθεί στις συνεκδικαζόμενες προσφυγές αρ. 520/88 και 613/88, η προσφυγή του Αιτητή στο βαθμό που στρέφεται εναντίον της Γιώλας Δημητρίου επιτυγχάνει.

Αναφορικά με το Ενδιαφερόμενο Μέρος Κώστα Μακρίδη ο Αιτητής ισχυρίζεται ότι έχει έναντι του έκδηλη υπεροχή. Ο ισχυρισμός αυτός δεν τεκμηριώνεται από τα στοιχεία του φακέλου. Ο Αιτητής υπερέχει ελαφρώς σε αρχαιότητα. Προήχθησαν και οι δυο στη θέση Διοικητικού Λειτουργού Α' την 1/3/1986. Όμως στην αμέσως προηγούμενη θέση Διοικητικού Λειτουργού 2ης Τάξης ο μεν Αιτητής είχε προαχθεί στις 5/3/1978, ενώ ο Κ. Μακρίδης στις 15/4/1980. Ως εκ τούτου, ο Αιτητής είναι αρχαιότερος του Μακρίδη κατά δυο περίπου χρόνια. Έχουν και οι δύο εξαιρετες εμπιστευτικές εκθέσεις και κατέχουν το πλεονέκτημα του Σχεδίου Υπηρεσίας. Ενώ ο Διευθυντής όπως και η ΕΔΥ αξιολόγησαν τον Αιτητή κατά τις συνεντεύξεις ως "σχεδόν πολύ καλό", αξιολόγησαν τον Κ. Μακρίδη ως "πάρα πολύ καλό".

Ενόψει των πιο πάνω στοιχείων του φακέλου και για τους λόγους που έχω ήδη εκθέσει στην περίπτωση της συνεκδικαζόμενης προσφυγής αρ. 520/88, κρίνω ότι ο Αιτητής δεν έχει αποδείξει έκδηλη υπεροχή έναντι του Κ. Μακρίδη, με την έννοια που η νομολογία^ο μας έχει αποδώσει στη φράση αυτή. Κρίνω ακόμα ότι η επιλογή της ΕΔΥ ήταν λογικά εφικτή και, επομένως, το Δικαστήριο δεν μπορεί, σύμφωνα με τη νομολογία,^{οο} να επέμβει και να αντικαταστήσει την κρίση της με τη δική του. Η προσφυγή του Αιτητή, στο βαθμό που στρέφεται εναντίον του Ενδιαφερόμενου Μέρους Κώστα Μακρίδη, αποτυγχάνει.

^ο Βλ. Χατζηγάββα ν. Δημοκρατίας (1982) 3 Α.Α.Δ. 76, Χατζηρωάννου ν. Δημοκρατίας (1983) 3 Α.Α.Δ. 1041, Χρίστου ν. Δημοκρατίας (1980) 3 Α.Α.Δ. 437 (Ολομέλεια).

^{οο} Παττίχης και άλλος ν. Δημοκρατίας (1988) 3 Α.Α.Δ. 374, Δημοκρατία ν. Ζαχαριάδη (1986) 3 Α.Α.Δ. 852 (Ολομέλεια).

5

10

15

20

25

30

35

5

Ενόψει της έκβασης της κάθε μίας από τις τέσσερις συνενδικαζόμενες προσφυγές η προσβαλλόμενη πράξη ακυρώνεται. Η προαγωγή του Ενδιαφερόμενου Μέρους Γιώλας Δημητρίου ακυρώνεται και στις τέσσερις προσφυγές, η δε προαγωγή του Ενδιαφερόμενου Μέρους Κώστα Μακρίδη ακυρώνεται στην προσφυγή αρ. 542/88. Καμιά διαταγή αναφορικά με τα έξοδα.

*Επίδικη απόφαση ακυρώνεται
χωρίς διαταγή για έξοδα.*